

ONTWERPBESLUIT OEFFELTER MEENT

Gelet op artikel 3, eerste lid en artikel 4, vierde lid, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206);

Gelet op de Beschikking van de Commissie 2004/813/EG van 7 december 2004 tot vaststelling, op grond van Richtlijn 92/43/EEG, van de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio (PbEG L 387);

Gelet op artikel 10a van de Natuurbeschermingswet 1998;

BESLUIT:

Artikel 1

1. Als speciale beschermingszone in de zin van artikel 4, vierde lid, van de Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206) wordt aangewezen: het op de bij dit besluit behorende kaart aangegeven gebied, bekend onder de naam: **Oeffelter Meent**.
2. De in het eerste lid bedoelde speciale beschermingszone is aangewezen voor de volgende natuurlijke habitattypen opgenomen in bijlage I van richtlijn 92/43/EEG (prioritaire habitattypen aangeduid met een sterretje):
H6120   *Kalkminnend grasland op dorre zandbodem
H6510   Laaggelegen schraal hooiland (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)
3. De in het eerste lid bedoelde speciale beschermingszone is aangewezen voor de volgende soorten opgenomen in bijlage II van Richtlijn 92/43/EEG (prioritaire soorten aangeduid met een sterretje):
H1149   Kleine modderkruiper
H1166   Kamsalamander

Artikel 2

1. De aanwijzing, bedoeld in artikel 1, gaat tevens vergezeld van een nota van toelichting, welke deel uitmaakt van dit besluit.
2. De in artikel 1 bedoelde speciale beschermingszone vormt het Natura2000-gebied **Oeffelter Meent**, waarvan de instandhoudingsdoelstelling in de zin van artikel 10a, tweede lid van de Natuurbeschermingswet 1998, is opgenomen in de nota van toelichting behorende bij dit besluit.

Artikel 3

1. Dit besluit zal, met uitzondering van de kaart en de nota van toelichting, met een toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.
2. Dit besluit treedt in werking op de dag na bekendmaking in de Staatscourant.

Dit ontwerpbesluit, de kaart en de nota van toelichting worden gedurende zes weken ter inzage gelegd in het kantoor van de Directie Regionale Zaken, vestiging Zuid van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit: Keizergracht 5, 5611 GB EINDHOVEN. Terinzagelegging vindt tevens plaats in de gemeentehuizen en openbare bibliotheken van de betreffende gemeente(n), in het kantoor van het waterschap waaronder het gebied valt, en in de provinciehuizen van de betreffende provincie(s). Het ontwerpbesluit kan ook worden ingezien op internet op het adres: <http://www.minlnv.nl/natuurwetgeving>. Het definitieve besluit zal, met uitzondering van de kaart en de nota van toelichting, met een toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

Een ieder kan een zienswijze binnen zes weken na de terinzagelegging van dit ontwerpbesluit schriftelijk of mondeling naar voren brengen. Schriftelijke zienswijzen kunt u indienen bij het Inspraakpunt, zoals aangegeven in de bekendmaking. Een mondelinge zienswijze kunt u naar voren brengen op de wijze zoals deze in de bekendmaking is aangegeven. U wordt verzocht een kaart bij te voegen indien de zienswijze betrekking heeft op bepaalde percelen. Beroep tegen het definitieve besluit kan alleen worden ingesteld door een belanghebbende die een zienswijze naar voren heeft gebracht.

Nota van toelichting van het Natura2000-gebied Oeffelter Meent bij de aanwijzing als speciale beschermingszone in het kader van de Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van Europese Gemeenschappen inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna en hierna te noemen de Habitatrictlijn

1. INLEIDING

Door middel van dit besluit wordt het gebied Oeffelter Meent aangewezen als speciale beschermingszone onder de Habitatrictlijn. Het aangewezen gebied vormt het Natura2000-gebied Oeffelter Meent, waarvan de instandhoudingsdoelstellingen in dit besluit zijn opgenomen.

In hoofdstuk 2 van deze nota van toelichting wordt de aanwijzing onder de Habitatrictlijn kort toegelicht. In dit hoofdstuk wordt tevens melding gemaakt van de status van beschermd natuurmoment voor een deel van het Natura2000-gebied, welke inmiddels is komen te vervallen of bij dit besluit komt te vervallen. Deze toelichting omvat verder in hoofdstuk 3 de gebiedsbeschrijving, bijzonderheden met betrekking tot de begrenzing en een toelichting op de kaart. Tenslotte zijn in hoofdstuk 4 de instandhoudingsdoelstellingen vermeld.

2. AANWIJZING HABITATRICTLIJN

Door middel van dit besluit wordt het gebied Oeffelter Meent aangewezen als speciale beschermingszone onder de Habitatrictlijn (verder aangeduid als "Habitatrictlijngebied"). Het gebied is in mei 2003 aangemeld volgens de procedure zoals opgenomen in artikel 4 van deze richtlijn waarna het gebied in december 2004 door de Europese Commissie onder de naam "Oeffeltermeent" en onder nummer NL2003035 is geplaatst op de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio. Het gebied is aangewezen voor een prioritair habitatype in de zin van artikel 1 van de Habitatrictlijn.

Dit Habitatrictlijngebied wordt voortaan aangeduid als Natura2000-gebied Oeffelter Meent (landelijk gebiedsnummer 141). Natura 2000 is het samenhangende Europees ecologisch netwerk bestaande uit de gebieden aangewezen onder de Habitatrictlijn. Dit netwerk moet de betrokken natuurlijke habitattypen en habitats van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding behouden of in voorkomend geval herstellen. Natura 2000 bestrijkt ook de onder Vogelrichtlijn aangewezen gebieden. De instandhoudingsdoelstellingen (hoofdstuk 4) en eventuele wijziging van de begrenzing zijn in algemene zin nader toegelicht in het Natura 2000 Doelendocument. Dit document geeft het beleidskader van de geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen weer en van de daarbij gehanteerde systematiek. Beschrijvingen van habitattypen en soorten waarvoor doelen zijn vastgesteld, zijn opgenomen in het Natura 2000 Profielendocument. Hierin wordt ook ingegaan op de interpretatie van habitattypen en de relatieve bijdrage van afzonderlijke gebieden aan het Natura2000-netwerk.

Ingevolge artikel 15a, tweede en derde lid van de Natuurbeschermingswet 1998 vervalt bij aanwijzing als speciale beschermingszone onder artikel 10a de status van de hieronder opgesomde natuurmonumenten¹. In dergelijke gevallen heeft de

---

¹ Beschermd en staatsnatuurmonumenten zijn in de periode 1968-98 aangewezen op grond van respectievelijk artikel 7 en 21 van de Natuurbeschermingswet (Stb. 1967, nr. 572)

instandhoudingsdoelstelling voor de gedeelten van het Natura2000-gebied waarop de aanwijzingen als natuurmonument betrekking hadden, mede betrekking op de doelstellingen ten aanzien van het behoud, herstel en de ontwikkeling van het natuurschoon of de natuurwetenschappelijke betekenis van het gebied zoals bepaald in de vervallen besluiten (zie verder hoofdstuk 4).

Het beschermd natuurmonument Oeffelter Meent is aangewezen op 16 mei 1980 (besluitnummer NLB/N-40800, Stcrt. 1980, nr. 108).

Het Natura2000-gebied Oeffelter Meent ligt in de provincie Noord-Brabant en behoort tot het grondgebied van de gemeenten Boxmeer en Cuijk.

3. GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEGRENZING

3.1 Gebiedsbeschrijving

De Oeffelter Meent is gelegen op een grofzandige oeverwal van een vroegere rivierloop in de uiterwaard van de Maas. Het gebied wordt doorsneden door een gekanaliseerde beek, de Oeffeltsche Raam, die ter plaatse in de Maas uitmondt. Het omvat een aantal hobbelige graslandpercelen. Het ontstane microreliëf en de overgangen naar meer kleihoudende bodems naar de randen toe hebben een gevarieerde vegetatie doen ontstaan. Op de zomerdijken komt een aan kalkarme bodem gebonden vorm van stroomdalgrasland voor, die in ons land slechts een beperkte verspreiding heeft. Op voedselrijkere en mogelijk iets vaker overstroomde delen komen glanshaverhooilanden voor. Op de laagste delen en de voormalige puinstortplaats zijn overstromingsgraslanden en ruigtevegetaties aanwezig.

3.2 Landschappelijke context en kenmerken begrenzing

Oeffelter Meent behoort tot het Natura2000-landschap 'Rivierengebied'.

De begrenzing van het Habitatrictlijngebied Oeffelter Meent is bepaald aan de hand van de ligging van de natuurlijke habitats en de leefgebieden van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Daarnaast omvat het begrensde gebied ook natuurwaarden die integraal onderdeel uitmaken van de ecosystemen waartoe de betreffende habitattypen en leefgebieden van soorten behoren alsmede voor zover van toepassing nieuwe natuur indien dit noodzakelijk wordt geacht om bedreigde en schaarse habitattypen en leefgebieden van soorten te herstellen.

Bij de keuze en de afbakening van de gebieden is geen rekening gehouden met andere vereisten dan die verband houdend met de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna.²

3.3 Begrenzing en oppervlakte

De begrenzing van het Natura2000-gebied is aangegeven op de bij de aanwijzing behorende kaart. Op hoofdlijnen bestaat het Natura2000-gebied uit het complex van gras- en hooilanden gelegen in een bocht op de westoever van de Maas ten noorden van Oeffelt. De noordgrens loopt langs de oever van de Maas.

---

² Hof van Justitie EG ,7 november 2000, First Corporate Shipping, zaak C-371/98, punten 15 en 25

Het voormalige beschermd natuurmonument Oeffelter Meent met een omvang van 27 ha valt in zijn geheel binnen de begrenzing van het Natura2000-gebied Oeffelter Meent.

De begrenzing van het Habitatrictlijngebied (zoals aangemeld) is op de kaart op enkele technische punten verbeterd:

- Verharde wegen en bebouwing, die reeds tekstueel waren geëxclaveerd, zijn aan de rand van het gebied zoveel mogelijk ook op de kaart buiten de begrenzing gebracht.
- De begrenzing is waar mogelijk gelegd langs topografisch herkenbare lijnen, zoals wegen, wateren, perceelscheidingen en bosranden.
- De begrenzing is afgestemd op die van het (voormalige) natuurmonument opdat deze geheel binnen het Habitatrictlijngebied valt.

Het Natura2000-gebied beslaat een oppervlakte van 104 ha. Dit cijfer betreft de bruto-oppervlakte omdat bij de berekening geen rekening is gehouden met niet op de kaart, tekstueel uitgesloten delen (zie paragraaf 3.4).

3.4 Toelichting bij de kaart en uitgesloten delen

De begrenzing van het Natura2000-gebied is aangegeven op de bij de aanwijzing behorende kaart. Voor zover van toepassing is daarbij onderscheid gemaakt tussen de begrenzingen van Habitatrictlijngebied, Vogelrichtlijngebied en van de (voormalige) natuurmonumenten. Daar waar de kaart en de nota van toelichting, bijvoorbeeld om kaart-technische redenen, niet overeenstemmen, is de tekst in deze paragraaf doorslaggevend. In voorkomende gevallen zijn op de kaart ook aangrenzende Natura2000-gebieden aangegeven. Aan de indicatief aangeduide begrenzing van deze gebieden kunnen geen rechten worden ontleend (voor de begrenzing van deze gebieden wordt verwezen naar de kaarten van de betreffende aangewezen of aangemelde gebieden).

Voor de begrenzing van Natura2000-gebieden geldt de volgende algemene exclaveringsformule: Bestaande bebouwing, erven, tuinen, verhardingen en hoofdspoorwegen maken geen deel uit van het aangewezen gebied, tenzij daarvan in paragraaf 3.2 wordt afgeweken. Voor de gebruikte begrippen gelden de volgende definities (voor zover van toepassing in het onderhavige gebied):

- **Bebouwing** betreft één of meer gebouwen of bouwwerken, geen gebouwen zijnde. **Gebouw:** elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke overdekte geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt. **Bouwwerk:** elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, welke hetzij direct of indirect met de grond verbonden is hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond.
- **Erven** zijn de onmiddellijk aan een woning of ander gebouw gelegen, daarbij behorende en daarmee in gebruik zijnde terreinen.
- **Tuinen** zijn in de onmiddellijke nabijheid van een woning of ander gebouw gelegen intensief onderhouden terreinen beplant met siergewassen en gazons of in gebruik als moestuin die zich duidelijk onderscheiden van de omgeving. Tuinen zijn meestal besloten en omheind middels een afrastering, schutting, muur of haag, of (deels) omgeven door een sloot.
- **Verhardingen** kunnen bijvoorbeeld zijn: wegen, pleinen, parkeervoorzieningen, erfverhardingen en steenglooingen. Wegen betreffen alle voor het gemotoriseerd verkeer in gebruik zijnde kunstmatig verharde wegen met inbegrip van de daarin

liggende bruggen en duikers en de tot die wegen behorende paden en bermen of zijkanten.

- Hoofdspoorwegen betreffen spoorlijnen die zijn opgenomen in het Besluit aanwijzing hoofdspoorwegen (Stb. 2004, nr. 722).

Met betrekking tot het grensverloop langs verharde wegen, hoofdspoorwegen, watergangen, waterkerende dijken en de duinvoet geldt het volgende voor zover van toepassing in het onderhavige gebied:

- Waar de buitengrens van een gebied wordt gevormd door een verharde weg wordt de grens gelegd op de voet van het talud of langs de wegberm aan de zijde van het gebied.
- Langs hoofdspoorwegen geldt artikel 20 van de Spoorwegwet.
- Waar de buitengrens van een gebied wordt gevormd door een watergang die op de kaart slechts door een enkelvoudige lijn wordt aangegeven, wordt de grens gelegd op de watergrens die, gezien vanuit het gebied, aan de overzijde is gelegen omdat dergelijke wateren een ecologisch/ waterhuishoudkundige eenheid vormen met de aanwezige natte habitats/ leefgebieden.
- De zeewaartse grens van duingebieden loopt langs de duinvoet van het buitenduin. Bij duinaangroei verplaatst de grens zich zeewaarts, bij duinafslag landinwaarts met de duinvoet mee.
- Waar de buitengrens van het watergebied samenvalt met een waterkerende dijk ligt de grens op de buitenteen van de dijk. Waar de buitengrens van een landgebied samenvalt met een waterkerende dijk ligt de grens op de teen van de dijk aan de gebiedszijde.

4. INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN

4.1 Inleiding

Het ecologisch netwerk Natura2000 moet de betrokken natuurlijke habitats en leefgebieden van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding behouden of in voorkomend geval herstellen. Onder het begrip “instandhouding” wordt een geheel van maatregelen verstaan die nodig zijn voor het behoud of herstel van natuurlijke habitats en populaties van wilde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding. Ingevolge artikel 4, vierde lid, Habitatrictlijn worden bij aanwijzing als Habitatrictlijngebied “tevens de prioriteiten vast[gesteld] gelet op het belang van de gebieden voor het in een gunstige staat van instandhouding behouden of herstellen van een type natuurlijke habitat [...] of van een soort [...] alsmede voor de coherentie van Natura2000 en gelet op de voor dat gebied bestaande dreiging van achteruitgang en vernietiging”.

Deze bepaling is in artikel 10a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 nader uitgewerkt. Op grond van dit artikel bestaat de verplichting om in een aanwijzing doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van leefgebieden van vogelsoorten dan wel doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van natuurlijke habitats of populaties van de in het wild levende dier- en plantensoorten op te nemen. Om die reden zijn voor elk Natura2000-gebied instandhoudingsdoelstellingen ontwikkeld, waarbij per habitatype en per (vogel)soort is uitgegaan van landelijke doelen en de bijdrage die een gebied redelijkerwijs kan leveren voor het bereiken van een gunstige staat van instandhouding op landelijk niveau.

4.2 Algemene doelen

- Behoud van de bijdrage van het Natura2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.
- Behoud van de bijdrage van het Natura2000-gebied aan de ecologische samenhang van het Natura2000-netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.
- Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitattypen en soorten.
- Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.
- Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.

4.3 Habitatrictlijn: habitattypen (bijlage I)

H6120 *Kalkminnend grasland op dorre zandbodem

Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Toelichting Het habitatype stroomdalgraslanden verkeert landelijk in een zeer ongunstige staat van instandhouding. De huidige voorkomens van de stroomdalgraslanden langs de Maas zijn thans slecht ontwikkeld. Herstel is van belang omwille van de ecologische variatie (de graslanden langs de Maas zijn voorbeelden op relatief kalkarme bodem) en geografische spreiding van dit prioritaire habitatype. Delen van de stroomdalgraslanden van de Oeffelter Meent hebben in hoge mate hun vroegere kwaliteit weten te behouden, herstel van de belendende graslanden is mogelijk.

H6510 Laaggelegen schraal hooiland (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)

Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit glanshaver- en vossenstaartheoïlanden, *glanshaver* (subtype A).

Toelichting Op lager gelegen delen van het gebied komen graslanden voor van het type glanshaver- en vossenstaartheoïlanden, *glanshaver* (subtype A). Deze kunnen mogelijk uitgebreid worden en in kwaliteit verbeterd worden.

4.4 Habitatrictlijn: soorten (bijlage II)

H1149 Kleine modderkruiper

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.

Toelichting De kleine modderkruiper is bekend uit het gebied, maar omdat gegevens over de populatiegrootte ontbreken, wordt vooralsnog geen hoger doel gesteld.

H1166 Kamsalamander

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.

Toelichting De soort komt voor in vier poelen die dichtbij de winterdijk liggen. Bij te hoge dynamiek in de uiterwaard kan de soort zich daar niet handhaven. De ruimte aan geschikt leefgebied is daardoor beperkt.

4.5 Beschermden natuurmonumenten

Het Natura2000-gebied Oeffelter Meent omvat een beschermden natuurmonument, namelijk Oeffelter Meent (zie hoofdstuk 2). Ingevolge artikel 15a, derde lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 heeft de instandhoudingsdoelstelling voor dat deel van het gebied, dat zijn status als beschermden natuurmonument heeft verloren, mede betrekking op de doelstellingen ten aanzien van het behoud, herstel en de ontwikkeling van het natuurschoon of de natuurwetenschappelijke betekenis van het gebied zoals bepaald in het van rechtswege vervallen besluit (verder: de “oude doelen”). Voor zover deze doelstellingen Natura2000-waarden betreffen, zijn deze begrepen in de in de voorgaande paragrafen opgenomen instandhoudingsdoelstellingen. In een aantal gevallen is het onmogelijk om zowel de oude doelen als de Natura2000-doelen te bereiken, bijvoorbeeld omdat die doelen tegenstrijdig beheer vragen. In deze gevallen gaan de Natura2000-doelen vóór om de Europeesrechtelijke verplichtingen na te komen. In het beheerplan zullen de oude doelen net als de overige instandhoudingsdoelen worden uitgewerkt in ruimte en tijd. Dan wordt ook uitgewerkt waar achteruitgang van het natuurschoon en de natuurwetenschappelijke betekenis met betrekking tot oude doelen is toegestaan ten gunste van Natura2000-doelen. Het van rechtswege vervallen besluit is ter informatie bij dit besluit gevoegd (bijlage A).

DE STAATSSECRETARIS VAN CULTUUR, RECREATIE EN MAATSCHAPPELIJK WERK

Overwegende, dat het gedeelte van de zogenoemde "Oeffelter Meent", dat wordt gevormd door de hierna kadastraal omschreven percelen, van algemeen belang is zowel uit een oogpunt van natuurschoon als om zijn natuurwetenschappelijke betekenis en daardoor een natuurmonument is in de zin van artikel 1, onder b, van de Natuurbeschermingswet (Stb. 1967, 572);

dat dit natuurmonument een enigszins golvend rivierduingebied is, doorsneden door de Oeffeltse Raam;

dat als gevolg van de geomorfologische structuur en het aanwezige reliëf alsmede van de overgangen van grofzandige afzettingen met grint naar zavelige gronden een verscheidenheid in milieutypen bestaat, die heeft geleid tot een belangwekkende schakering in de vegetatie, waarin diverse fluviaatiele plantesoorten voorkomen;

dat zich hieronder diverse zeldzame en minder algemene soorten bevinden;

dat het onderhavige natuurmonument een wezenlijk onderdeel vormt van het zogenaamde Maasuitwaardegebied;

Overwegende ten aanzien van de wezenlijke kenmerken van het onderhavige natuurmonument, dat hieronder niet alleen moeten worden begrepen de hierboven genoemde biologische waarden, maar ook de geomorfologische structuur, de opbouw van het bodemprofiel en het landschap, dit laatste mede in relatie tot de omgeving;

Overwegende ten slotte, dat de bescherming van dit natuurmonument niet reeds op andere wijze door of krachtens de wet is verzekerd;

Gelet op artikel 7 en artikel 9, zevende lid, van de Natuurbeschermingswet;

Gezien de beschikking van 18 mei 1979, nr. NLB/N-35769, houdende het besluit, dat de aanwijzing als beschermd natuurmonument in overweging is ten aanzien van een gedeelte van de "Oeffelter Meent";

Gezien de omtrent de in overweging zijnde aanwijzing door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant ingezonden en van hun beschouwingen vergezeldde schrifturen, alsmede de te zelfder zake door de Natuurbeschermingsraad en de Rijksplanologische Commissie uitgebrachte adviezen;

Handelende in overeenstemming met de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening;

B E S L U I T :

Aangewezen wordt als beschermd natuurmonument het gedeelte van de "Oeffelter Meent", gevormd door de percelen, kadastraal bekend gemeente Oeffelt, sectie A, nrs. 972, 1987 ged., 2738 ged. en 1965 ged., alsmede een ongenummerd perceel, gelegen tussen de percelen nrs. 1987 en 972, een en ander zoals aangegeven op de bij deze beschikking behorende kaart BN 88.

Van deze beschikking zal mededeling worden gedaan in de Staatscourant.

De Staatssecretaris van Cultuur, Recreatie
en Maatschappelijk Werk G.C. Wallis de Vries,
namens deze,
de Directeur-Generaal voor Natuurbehoud,
Recreatie en Media,

Dr. J. Verhoeve.

TOELICHTING

Het natuurmonument "Oeffelter Meent" ligt in de gemeente Oeffelt en beslaat een oppervlakte van ca 26 ha.

Het gebied maakt deel uit van het Maasuitwaardegebied en vormt hiervan een markant onderdeel. In het kader van de in voorbereiding zijnde ruilverkaveling "Land van Cuyk" wordt er naar gestreefd het gebied als natuurgebied te behouden.

Het gebied bestaat uit een oppervlakte vergraven rivierduingebied, waar door het plaatselijk weghalen van de fijnzandige lagen, grofzandige lagen gemengd met grint aan de oppervlakte zijn komen te liggen. Het hierdoor ontstane microreliëf en de overgangen naar meer kleihoudende bodems naar de randen toe hebben een gevarieerde vegetatie doen ontstaan.

De vegetatie behoort tot het droge graslandtype, waarin elementen uit de Festuco-Sedetalia en de Festuco-Brometa overheersen.

Voorkomende soorten zijn onder meer Klein tasjeskruid, Rapunzelklokje, Kruisdistel, Overblijvende hardbloem, Schapegras, Kluwenklokje, Muizeoortje, Grasklokje, Thijm en Agrimonie.

Deze vegetatie is naast de ontstaanswijze van het betrokken natuurmonument het gevolg van het sedert jaar en dag gebruikelijke beheer, bestaande uit zeer extensieve beweiding zonder gebruik van mest- en/of stoorstoffen.

Begrenzing

De begrenzing van het beschermd natuurmonument is opgesteld aan de hand van de bovengenoemde natuurwetenschappelijke criteria.

De begrenzing loopt van de meest zuidoostelijke punt van de teen van het dijklichaam (perceel 2738) in noordwestelijke richting langs de zuidwestelijke perceelsgrens tot aan het punt, waar de oprit naar het dijklichaam met de dijk is verbonden; vandaar over de oprit naar de oostpunt van perceel 1965, vervolgens langs de zuidoostelijke en zuidwestelijke perceelsgrens van perceel 1965 tot aan de afrastering tegenover perceel 1920; dan langs deze afrastering tot aan het punt, waar de afrastering de teen van de dijk raakt; vervolgens over de dijk tot aan de afrastering, die perceel 1987 in noord-oostelijke richting doorsnijdt, tot aan het punt, waar deze afrastering de noordoostelijke perceelsgrens van perceel 1987 snijdt; vandaar langs de noordoostelijke grens van perceel 1987 en de noordoostelijke, oostelijke en zuidelijke begrenzing van perceel 972 tot aan het punt, waar deze begrenzing de Oeffeltse Raam raakt; vandaar over de Oeffeltse Raam en langs de zuidoostelijke en zuidelijke grens van perceel 1987.

Gebruik

Volgens artikel 12 van de Natuurbeschermingswet moet voor handelingen, die de wezenlijke kenmerken van een beschermd natuurmonument aantasten, dan wel schadelijk voor de natuurwetenschappelijke betekenis of ontsierend zijn, vergunning worden aangevraagd. Dit dient krachtens artikel 13, eerste lid, per aangetekende brief te geschieden. Wellicht ten overvloede wordt erop gewezen, dat de in artikel 12 bedoelde verbodsbepalingen voor een ieder van kracht zijn.

Het is niet mogelijk op voorhand aan te geven wat wel en wat niet is toegestaan. Gezien het grote aantal verschillende mogelijkheden dat zich kan voordoen, zal van geval tot geval moeten worden vastgesteld of een vergunning al of niet vereist is. Omdat het voor de betrokkenen vaak moeilijk is om een en ander zelf te beoordelen, kan hierbij de hulp worden ingeroepen van de natuurbeschermingsconsulent van het Staatsbosbeheer. Hij zal dan uitsluitend kunnen geven over de vraag of het noodzakelijk is vergunning aan te vragen.

Ten aanzien van een aantal activiteiten die reeds nu plaats vinden in het gebied is het al wel mogelijk enig inzicht te verschaffen in het al dan niet vereist zijn van een vergunning.

In het onderstaande wordt hierop ingegaan. Uitgangspunt daarbij is, dat voor handelingen, waarvan hieronder wordt gesteld, dat ze zullen worden toegestaan, een vergunning zal worden verleend.

- De aanwezigheid aan de zuidoostzijde van perceel 972 van een terrein met schutsbomen en een daarbij behorend optrekje is in principe strijdig met de belangen van het natuurmonument. Gezien echter het feit, dat deze voorziening al gedurende een aantal jaren ter plaatse aanwezig is, en het feit, dat slechts een enkele maal per jaar van deze voorziening gebruik wordt gemaakt, zal voortzetting van het gebruik op de huidige wijze worden toegestaan.
- In het natuurmonument bevindt zich een dijklichaam dat in botanisch opzicht van een ander karakter is dan het overige deel van het natuurmonument. Door zijn deels centrale ligging vormt deze dijk een integrerend onderdeel van het natuurmonument. De dijk is daarom, voor zover gelegen in en langs het beschermd natuurmonument, mede als zodanig aangewezen. Het is echter niet de opzet om via de aanwijzing als beschermd natuurmonument onderhoudswerkzaamheden aan de dijk, die uit een waterstaatkundig oogpunt noodzakelijk zijn, te belemmeren.
Over de dijk loopt een gedeelte van het parcours van een trimbaan. Dit gebruik kan, vooropgesteld dat de inrichting daartoe niet wordt gewijzigd, worden voortgezet.
- Op het noordwestelijke gedeelte van perceel 972 en op perceel 1965 is sprake van een extensieve vorm van agrarisch gebruik. Er vindt daar beweiding plaats en, afgaande op de aanwezige vegetatie, een zeer geringe toepassing van meststoffen. Agrarisch gebruik met bemesting is in strijd met de belangen van het natuurmonument. Gezien het feit dat het gaat om een reeds langer bestaande situatie, zal voortzetting van het bestaande gebruik op de bovenomschreven plaatsen echter worden toegestaan. Onder het bestaande gebruik voor de aangegeven perceelsgedeelten worden begrepen :
  - beweiding;
  - gebruik van meststoffen met een maximum mestgift per hectare, die vergelijkbaar is met de mestproductie van 2 grootvee-eenheden;
  - gebruik van motorvoertuigen, indien dit met het oog op het agrarisch gebruik noodzakelijk is.
- De in het natuurmonument aanwezige openbare wegen kunnen hun functie als zodanig blijven vervullen.

Nadere uitwerking van het bovenstaande zal kunnen geschieden door middel van vergunningen en het in overeenstemming met eigenaren en gebruikers op te stellen beheersplan.

Teneinde enig inzicht te geven in handelingen, waarvoor een vergunning vereist kan zijn, wordt hieronder een aantal voorbeelden genoemd van handelingen, waarvoor in ieder geval een vergunning moet worden aangevraagd ingevolge artikel 12, van de Natuurbeschermingswet.

- Bouwen in de zin van artikel 1 van de Woningwet;
- plaatsen of aanleggen van voor verblijf geschikte - al dan niet aan hun oorspronkelijke bestemming onttrokken - voer- en vaartuigen, caravans en tenten;
- leggen of aanleggen van boven- of ondergrondse leidingen, installaties, constructies e.d.;
- aanleggen of verharderen van wegen, paden, parkeerplaatsen en het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen van enige omvang;
- ontgronden, bodemverlagen, egaliseren, ontginnen, ophogen, aanleggen van waterlossingen, plassen en vijvers e.d.;
- planten van bomen of struiken;
- rooien van houtgewas;
- scheuren van grasland;

- opslaan, storten, bergen of deponeren van al dan niet afgedankte of aan hun oorspronkelijk gebruik onttrokken voorwerpen, stoffen of producten;
- verrichten van handelingen, die wijziging in het bestaande bodemgebruik beogen of ten gevolge kunnen hebben;
- verrichten van handelingen, die wijziging van de waterhuishouding of waterstand beogen of ten gevolge kunnen hebben;
- aanwenden van bestrijdingsmiddelen, groei- en stoorstoffen, kunstmest en organische meststoffen;
- rijden met motorvoertuigen en bromfietsen; dit geldt niet voor de binnen de aanwijzing gelegen openbare wegen;
- het beoefenen van vormen van buitensport als ruitersport, modelvliegtuigsport e.d.

Beheersplan

De wet geeft in artikel 14 de mogelijkheid om in overeenstemming met de eigenaar en gebruiker een beheersplan op te stellen. Dit geschiedt op vrijwillige basis. Dit beheersplan beoogt de natuurwetenschappelijke betekenis en het natuurschoon middels een daarop afgestemd beheer te behouden. Daarnaast kunnen eigenaren en gebruikers direct een inzicht verkrijgen in handelingen, die zouden moeten worden nagelaten of juist moeten worden uitgevoerd om de natuurwetenschappelijke waarden in stand te houden. Voor handelingen, neergelegd in een dergelijk beheersplan, heeft krachtens artikel 12 geen vergunning te worden gevraagd. Op grond van de wet kunnen kosten, gemaakt in het kader van het beheersplan, welke redelijkerwijs niet ten laste van de eigenaar c.q. gebruiker behoren te komen, worden vergoed.

Inlichtingen

De natuurbeschermingsconsulent van het Staatsbosbeheer is gaarne bereid inlichtingen te verschaffen over alle zaken, die met de aanwijzing als beschermd natuurmonument samenhangen. Het kantoor van de consulent in de provincie Noord-Brabant is gevestigd Prof. Cobbenhagenlaan 225 te Tilburg, telefoon 013-678755.